

den store Betyggelse, der laa i Nævningeinstitutionen, og hvorledes hele Folket vilde se paa Nævningerne med Tillid. Ja, det er rigtigt, det vil det gøre. Men jeg vil spørge om en Ting. Da vi, der traadte sammen i det store Retsplejeudvalg i sin Tid, kom til Nævningespørgsmaalet, var der mange, der vilde have Nævningerne udnævnte paa en endnu mere folkelig Maade end gennem de kommunale Raad, som Kommissionen havde foreslaaet. Men vi enedes da om, at der i dette Spørgsmaal, et Hovedspørgsmaal: Folkets Deltagelse i den dømmende Myndighed, ikke maatte herske Tvist. Enhver, der havde yderliggaaende Fordringer, maatte sætte dem til Side, og den samlede Proceskommissions Forslag blev det samlede Udvalgs Forslag, og med dette gik vi her ned i Salen og fik Billigelse af vore Meningsfæller og Samstemning af hele Folketinget paa et Par Højremænd nær. Jeg vil nu spørge: Hvorfor skulle vi bort fra de Nævninger, der vare nævnte der, da det endelig skulde blive til noget? Det var dog noget, der var værd at granske. Det var især værd at granske for den højtærede Minister, der mener, at Loven, som den er, vil kunne gaa ud og modtages med Tillid fra alle Sider. Den højtærede Justitsminister siger, at alle blive repræsenterede gennem disse Nævninger. Ja, ganske paa samme Maade som oppe i Landstinget, der blive ogsaa alle repræsenterede. Indtil for et Par Aar siden havde Socialdemokraterne een Mand oppe i Landstinget, og det radikale Venstre var ikke bedre faren. Nu have de ganske vist lidt mere, men det er dog ikke nogen meget stor Repræsentation, det store Folk har der, hvor den privilegerede og bureaukratiske Valgret hersker. Det er noget, som ingen ved bedre end Reformpartiet og den højtærede Ministers nuværende Partifæller. De have selv kæmpet i samme Retning som jeg og vide, hvad det gælder, alle hvis den højtærede Justitsminister vil lægge dem det paa Sinde og holde dem deres eget foregaaende Liv op som et Spejl, vil han ogsaa ganske sikkert endnu kunne vende dem derhen, at vi i hvert Fald i Nævningesager maa komme til en Afgørelse, der virkelig sikrer Folket Deltagelse i Retsplejen. Det gaar ikke an at sige, at Folket faar Deltagelse i Retsplejen, naar Overpræsidenten i København, som er kongelig Embedsmand, vælger en af 5, og Formanden for den nye Byret, som ogsaa er Embedsmand, vælger en anden af de 5, og Borgerrepræsentationen efter Forholdstal vælger de andre 3, thi Borgerrepræsen-

tationen er og maa, da den selv er udgaaet af Forholdstalsvalg, være saaledes beskaffen, at aldrig nogen Sinde det brede Lag i Befolkningen vil komme til at staa som andet end en svag og afmægtig Minoritet i Nævningeinstitutionen. Det daarligste, man kan gøre, er at give det store Folk en Rettighed, som det, — naar det vaagner op og selv faar Forstand til at se, hvad det er, — kan se ikke er nogen Rettighed, men noget, den ikke kan bruge. Det bedste, man kan gøre, er at vise Folket den Tillid, som man gør gennem den almindelige Valgret, og gøre det selv ansvarlig for sine Handlinger. Jeg ved jo nok, at den almindelige Valgret ikke er i Kurs blandt den højtærede Ministers Partifæller i Øjeblikket, men der kan jo komme den Tid, da det bliver nødvendigt for dem at tage den op ude i Landet alligevel. Derfor vilde det maaske ikke være saa galt, om Justitsministeren allerede nu tænkte lidt paa den ogsaa i denne Forbindelse.

Ligesom den civile Proces mangler den kriminelle Proces ganske Umiddelbarhedsprincippet. Naar jeg undtager de Sager, som henvises til Nævningeretten, have vi ikke Umiddelbarhed. Vi have Forberedelse for Underretterne, vi have med andre Ord, som Madam Mangors Kogebog siger, det samme paa en anden Maade. Vi kunne frygte for, at de Underdommere, der nu blive siddende under det nye System, røgte Rettens Pleje paa samme Maade, som de have gjort før, kun med den Forskel, at Defensors Virksomhed og hans Adgang til Forhørene under Rettens Pleje er bleven udvidet. Se, der komme vi til et af de Punkter, hvor det, som jeg sagde før, er farligt at stikke Folk Blaar i Øjnene. Det kan ikke nægtes, at vi mægtigt have udvidet Defensors Rettigheder paa Papiret. Vi ville komme til at betale Sagførerne for deres byrdefulde Deltagelse ved at bistaa de anklagede, Arresterterne, som med eller uden Føje følges for kriminelle Forbrydelser; men ville vi hjælpe paa Rettens Pleje, paa Retfærdighedsideen, paa Retssikkerheden derved? Der tror jeg, at vi ville komme til at trække det korteste Straa. Der er nemlig en Ting, vi mangle, og det er den store Side af Retsreformen, som vi kalde for Anklageprincippet. Har jeg en Forsvarer, skal jeg ogsaa have en Anklager. Lad os se, hvad Følgen bliver af, at der ikke er en Anklager. Den sigtede møder — nej, han møder ikke —, han bliver hidbragt! Han bliver hidbragt af Underdommeren, som tillige er Politimesteren, til